

MŪSŲ LIETUVA

SÃO PAULO - BRASIL - 1971 m. vasario - fevereiro 26 d.

Vasarą 16 tos minėjime, Vila Zelinoje, M. Vinkšnaitienės globojamo «Žilvičio» jauniausioji grupė, pasirodusi šoki «Katinėly» ir «Suktinį». Programą praneša Ona Matelionytė ir Jonas Šermukšnis.

PLACIAJAME PASAULYJE

J. A. V.

Los Angeles žemės drebėjime turto nuostolių būta arti pusės milijono dolerių, išvirto 20 greitkelių tūčių. Telefonų pertvarkius tinklus truks iki 15 mėnesių pataisyti. Nuleidus pavojingą užtvankos vandeni, 60.000 gyventojų galėjo grįžti į savo namus San Fernando slėnyje, bet truks treji metai kol dirbtinį ežerą vėl pribėgs vandens. Mokslininkai spėja, kad toje srityje žemės drebėjimų bus dar daugiau.

PRANCŪZIJA

Studentų demonstracijos, panašios į 1968 metais įvykusias ir trotskiečių vedamos, sukėlė maištą. Manoma, kad riaušės išreiškia bendrą nepasitenkinimą.

ITALIJA

Valdžiai paskyrus Catanano miestą sostine, Reggio Calabria gyventojai, norėdami kad jų miestas būtų sostinė, kelia riaušes, kurių negali suvaldyti net katalonai policininkų. Arkivyskupas Ferro, atėjęs žmonių raminti, buvo įžeistas ir apmėtytas.

Brazilija

RIO DE JANEIRO. 18 vasario mirė Rio arkivyskupas, kardinolas Jaime Câmara, 76 metų, katalikų šventės 25-erių

metų sukaktį nuo paskyrimo kardinolu. Užuojautą pareiškė popiežius Paulius VI ir daugybė kitų Bažnyčios bei valdžios pareigūnų.

RIO DE JANEIRO. Brazilijos konsulas Gomide, liepos 31 tušiamą pagrobtas, buvo paleistas laisvėn Montevideo mieste ir atskraidintas į Rio po to, kai jo žmonos surinkti pinigai (spėjama, apie 250.000 dol.) buvo sumokėti jam išlaisvinti. Esą sveikas ir laimingas.

VATIKANAS

S PAULO. Dėl lietaus ir vėsesnio oro šių metų karnavalas buvo ne tiek gyvas, kiek seniau. Daugelis sekė šventės televizijoje.

VATIKANAS

Apaštalių Sostas nesvarsto klausimo panaikinti asmeninę išpažintį ir ją pakeisti bendru nuodėmių atleidimu. Bendras nuodėmių atleidimas teikiamas tik tada, kada didesnei žmonių grupei gresia tiesioginis mirties pavojus, ypačingai karo metu, ir kai kuriuose misių kraštuose, kuriuose trūksta kunigų.

Vakaruose žinoma, kad Lietuvos kunigai norėtų ta privilegija pasinaudoti, kadangi yra labai didelis kunigų trūkumas ir labai sunku visų išpažintis asmeniškai klausyti.

Paulius VI tikintiesiems priminė Tylos Bažnyčią, kuri komunistų valdomuose ir ki-

Vyskupo Brizgio laiskas

PAULIUS VI DARĖ ŽYGIŲ GELBĖTI SIMOKAITI

Vasario 10 gavau iš Washingtono laišką, rašytą vasario 5:

«Jūsų Ekscelencija, Vilniaus teismui pasmerkus Vytautą Simokaitį mirti ir jo žmoną katei, daugelis lietuvių kreipėsi į Šventąjį Tėvą, prašydami tarpininkauti.

Viešųjų reikalų tarybos prefektas man pavedė Jūsų Ekscelencijai pranešti:

1. Šventasis Tėvas parodė visokį dėmesį jam atsiųstiems lietuvių tikinčiųjų prašymams.

2. Net ir prieš gaudamas prašymus, kai tik buvo paskelbtas dar neoficialus sprendimas, Šventasis Sostas, grynai žmoniškumo motyvais, kylandais iš krikščioniškosios meilės, tuojau svarstė betarpiu dėmesio galimybes, aplinkybes ir būdus, kurie galėtų būti sėkmingiausi.

3. Šventasis Tėvas labai tikisi, kad žmogiškumo jausmai ir motyvai laimės, ir kad bus sulaukta pasigailėjimo.

Šventasis Sostas bus Jūsų Ekscelencijai dėkingas, jeigu lietuvius painformosi apie jo rūpestį ir pastangas šiuo reikalu.

Luigi Raimondi
Apaštališkasis delegatas
JAV-bėms»

Šventajam Tėvui Pauliui VI parašiau padėkos laišką. Dėrėtų, kad ir kiti lietuviai, ypačingai rašę šiuo reikalu Šventajam Tėvui, dabar parašytų patėkos žodį.

Vysk. Vincentas Brizgys

tuose kraštuose kenčia persekiojimus ir varžymus. Sakydamas, kad «visi turi žinoti, kad mes nesame jų pamiršę», popiežius pabrėžė, kad savo laiku taikingai klestėjusios katalikų bendruomenės yra užgniauztos ar panaikintos ir tyliai ir d.žnai didvyriškai kenčia persekiojimo kančias.

JUNGINĖS TAUTOS. JT komitetas skelbia, kad jaunimo veikla turi būti nukreipta į teisingumo ir taikos stiprinimą, kad įvyktų pasaulinio masto, bet tvarkingai pravesiti, tarptautiniai jaunimo susiavimai ir kad tarptautinės ir tautinės jaunimo organizacijos palaikytų artimesnius sąrykius.

ATGYJA KNYGNEŠIAI

Kada buvo sunkiausi spaudinto žedžio laikai Lietuvoj, tada tik iš prūsų slaptomis gabendavo laikraščius ir knygas. Rusų žandarai tuos knygnešius sugaudavo nubausdavo didelėmis pinigų sumomis arba ištremdavo Sibiran. Ištremtųjų vieton atsirasdavo kiti, ir taip rašytas žodis pasiekė net mūsų laikus.

Išsivijoje irgi be knygnešių negalime apsieiti. Sunkios sąlygos suvaržė mūsų spaudą. Daug pasišventimo reikia kad eitų laikraštis «Mūsų Lietuva». Nors jis dėl brangumo sumažėjo, bet dar išeina kas savaitė. Šį reikalą supranta patriotai lietuviai ir vienas po kito išleidžia laikraščio numerį. Tarp tų pasižymėjusių leidėjų yra Casa Verdėj gyvenantis

JUOZAS GAVĖNAS

Jis beveik kasmet išleidžia po vieną numerį. Štai ir šita jis apmoka. Jis nėra turtuolis, bet gaudamas nedidelę užtarnautą pensiją sutaupto po 100 gr. ir spaudai. Ačiū Tau, Juozuk, ir gyvuokilgiausius metus.

ML Administracija

Mieli Brazilijos Broliai ir Sesės Lietuviai!

Urugvajaus lietuvių tautinių šokių moksleivių ansamblio «Ažuolynas» vardu, turiu jums nuosirdžią padėką už malonų, nuosirdų priėmimą. Ypač gili patėka toms šeimoms, kurios priėmė mūsų jaunimą ir juos taip puikiai užlaikė, kaip antai: J. Teixeira, M. Maželienės, P. Šimoniš, S. Šermukšnio, Aleksandro Vinkšnaitio, V. Banio, Mart. Ramoškos, Monikos Botierius, J. Šepetausko, Magd. Bartkevičienės, Alb. Magilos, Ver. Šimanavičienės, J. Tatarūnų, Rik. Sidaravičiaus, Anisio Popio, J. Bratkausko, J. Bareišio, Veros Karasauskų, Jono Bagdžio šeimoms. Ypačingai J. Bagdžiui už nakvynių strojų suorganizavimą.

Nuosirdžiai dėkojame Vila Zelinos parapijos klebonui Prei. Pijui Ražainiskui, seselėms ir Kat. Bendruomenės chorui už puikią šventę sausio 17-tą. Dėkojame V. naktacio Dr. J. Basanavičiaus mokyklos globėjų būrelio pirmininkui P. Žarkauskui ir visiems jo tautininkams už vaišingą ir nuosirdų lietuvišką priėmimą tos mokyklos rūmuose sausio 23 d. ir už 800 kruzeirų dovaną. Dėkojame Tėvams Jėzuitams ir «Aušros» chorui už gražią šventę ir dovanas sausio 24 d. Širdingai dėkojame kun. J. Janilioniui už globą ir p. Ant. Gauliai ir Adv. Kizeliui už Rio miesto aprodymą sausio 30 d. mamytei Gaulienei Angelikai Triubienei ir visiems bei visoms šeiminiškams ir šeiminiškėms per įvairius priėmimus parengusiems puikias vaišes ir visiems mieliems. São Paulo ir Rio lietuviams taip gausiai dalyvavusiems mūsų pasirodymuose.

Dėkojame J. Bagdžiui ir P. Šimoniui ir visam Liet. Kat. Bendruomenės chorui mus nuvežusiems į Santos, aprodžiui siems žymesnes S. Paulo vietas ir mus skaniai pavaišintiems. Dėkojame Mot. Tamašūnui ir jo draugui už gražią, spalvotą filmą, kurią mes matėme ir kurią labai džiaugėmės.

Labai apgailestaujame, kad dėl klimato sąlygų negalėjo-

me pilnai išpildyti numatytos programos — buvo labai šilta ir kai kur scenos buvo per mažos. Labai apgailestaujame, kad neturėjome savo akordeonisto Vytauto Evovluko. Jo motinai šiomis dienomis buvo padaryta sunki vidurių operacija. Su juo mūsų pasirodymas būtų buvęs daug įspūdingesnis. Turėjome pasitenkinti įgravuotomis juostomis ir Tėvų Jėzuitų turimais aparatais, kurių keletas sugedo (o gal ir mes prie to prisidėjome).

Mes atvažiavome Brazilijon ne nustebinti ar pamokyti, kaip nors. Mes atvežėme Urugvajaus lietuvių kolonijos sveikinimą, kurį išreiškėme ne žodžiais, bet lietuvišku menu — tautiniais šokiais. Mes norėjome pasakyti, kad mes Urugvajuje lygiai kaip ir jūs, mylime savo bočių žemę, branginame visa, kas lietuviška ir, pagal savo išgales, puoselėjame lietuvišką meną; dainas ir tautinius šokius. Mes atvažiavome čia pažinti Brazilijos lietuvių koloniją, pasiūlydami jos pasiektais laimėjimais ir pamokyti iš jūsų darnaus ir vieningo darbo mūsų tėvynės gerovei, ką mes dalinai ir atsiėkėme. Grįžome pavargę ir laimingai susipažinę su daugeliu lietuvių, pamatę, kad mes Urugvajaus lietuviai nesame vieni, kad ir kitose kolonijose lietuviai laikosi stipriai ir vieningai dirba mūsų krašto gerovei.

«Ažuolyną», kaip pastebėjote, sudaro jauni moksleiviai 14-18 metų amžiaus, daug kas iš jų pradėjo šokti turėdami 8-10 metų. Urugvajuje turime ir suaugusių tautinių šokių vienetą «Gintarą», kuris gražiai užsirekomendavo 3 je tautinių šokių šventėje Čikagoje 1968 m. Turime ir vaikų grupę — «Rintukus».

«Gintarą», o prieš juos «Vyčių» taut. šokių grupę mokino Genė Stanevičienė. Vėliau «Gintarui» vadovavo Alfredas Stanevičius, kuris dabar vadovauja «Ažuolynui» jam talkinaujauja Stefutė Stendelytė, dalyvavusi kartu su

(pabaiga 4 pusl.)

KATALIKU BENDRIJA LIETUVISKA OPERA

Pasaulio Lietuvių Katalikų bendrijos centro valdybos planavimo komisija posėdžiavo Čikagoje sausio 15. Dalyvavo vysk V. Brizgys, kun. V. Bagdanavičius kun. J. Stankevičius, K. Kleiva ir dr. V. P. Vygantas. Apsvarstyti aktualiųjų uždaviniai ir nutarta įtraukti daugiau žmonių į komisijas: parapijų misijų, jaunimo, finansų, informacijos, tarptautinių ryšių ir krikščioniškojo auklėjimo. Atskirų kraštų susiorganizavimas lietuvių katalikų centrų yra pirmoje eilėje reikalingas.

LITURGINĖ KOMISIJA

Kanados lietuvių katalikų centro liturginė komisija siūlo lietuviams kunigams isigyti lietuviškais raštais papuoštus bažnytinius rūbus ir paruošia tokių rūbų pavyzdžius. Ruošiami Mišių tekstai lietuviškoms šventėms (šv. Kazimiero, Šiluvos Marijos). Komisija pageidauja, kad parapijose būtų palaikomos bei atgaiviamos lietuviams būdingos pamaldos (kryžiaus keliai, Gegužinės pamaldos).

Šiais metais įvyksta Čikagoje penkioliktasis lietuvių operos sezonas. Kasmet salės buvo pilnos operos žiūrovų. 1971 metais taip pat sukanka 50 metų nuo operos įsteigimo Nepriklausomoje Lietuvoje — abi operos, ir Lietuvos ir Čikagos, prasidėjo su opera Praviata, kuri sukakčiai paminėti, bus statoma ir dabar. Muzikas A. Kučiūnas ir dailininkas Jurgis Daugvila pranešė, kad bus naujos dekoracijos, ypatingai šviesos efektai ir nauji lietuvių solistai, o į operos chorą, kaip visada, įeis daug jaunimo. Opera įvyks gegužės 1, 2 ir 7 dienomis.

«ATZALYNAS» TEATRE

Jaunimo teatras Čikagoje, statęs jau keturis vaidinimus, jų tarpe «Penki stulpai turgaus aikštėje» apie laisvės kovotojus, pasitė Kazio Binkio «Atžalyną», dalyvaujant 30 vaidintojų. Tas vaidinimas režisoriaus Juozo Valentilo buvo statytas Argentinoje. Spauda pažymi, kad jaunimas pasižymėjo gražia lietuvių kalba, drąsiu jautimusi scenoje, rūpesčiu savo vaidmeni išsivinti ir sugebėjimu girdimai

garsiai kalbėti. Scenos buvo keičiamos penkis kartus, o publika tiek domėjosi, kad visos vietos išpirktos. Numa tomas vienas vaidinimas tik vaikams ir du vieši.

IV DAINŲ ŠVENTĖ

Liepos 4 d. Čikagoje įvyks ketvirtoji Kanados ir JAV-bių lietuvių dainų šventė. Muzikinės dalies vadovas P. Armonas praneša, kad dalyvaus apie 2.000 choristų. Programą tvarko muziku ir vargonininkų sąjunga, o ji būsianti lengvesnė kad chorams būtų lengviau. Chorų užsiregistravo 31, jų tarpe 1000 vaikų. Bus du himnai (JAV-bių ir Lietuvos), Naujajai malda ir apie 10 dainų. Išlaidų numatoma apie 40.000 dol., o pajamų apie 50.000 dol. kad liktų pinigų šventės leidiniams išleisti ir sekančiai šventei ruošti. Ruošiamas banketas, kuriame dalyvautų 2.500 žmonių.

II JAUNIMO KONGRESAS

Antrojo pasaulio lietuvių kongreso komitetas įsteigė programų, parodų, stovyklų, sporto, leidinių, informacijos, svečių ir ūkio komisijas. Didžioji Kongreso stovykla bus Kanadoje, bet ji bus uždaryta: ribotas skaičius be daug suaugusiųjų svečių. Šalia «Miss Lithuania» gražuolės taip pat norima rinkti iškilų lietuvių muziką, literatą, dailininką. Kongresas įvyks 1972 metais, o dalyviai turės progą dalyvauti tautinių šokių šventėje.

IR ANGLIJA UŽ SIMOKAICIUS

Londono lietuvių ir kiti su ruošė demonstraciją, kurioje dalyvavo virš 1.000 žmonių. Įvykį plačiai mini talijos, Vatikano, JAV ir kitų kraštų spauda.

100 KUNIGŲ LIETUVOJE

Simtas italų kunigų aplankę Sovietų Sąjungą. Jie buvo nuvykę ir «Lietuvos sostinė Vilniun» (nerašo, sovietų Lietuvos).

BALFO ŠVENČIŲ

Bostone BALFO metiniame bankete dainavo solistai Benediktas Povilavičius, Daiva Mongirdaitė ir Stasys Liepas.

KUNIGŲ SUKAKTIS

25-eris metų kunigystės su kaktis švenčia 4 jėzuitai: Juozas Aranauskas, mokėsis Belgijoje, Prancūzijoje ir Čekoslovakijoje, buvęs nacių kalėjime ir vos nesušaudytas, vėliau dirbęs su lietuvišiais Belgijoje, Kanadoje ir Čikagoje; kun. Vasilovas Gutauskas, studijavęs Italijoje ir Vokietijoje, misijonierius tarp lietuvių Vokietijoje po karo, rašęs spaudoje ir dedęs pastangas teikti Jaunimo Centrus Iėšų; Pranas Liujma, išėjęs mokslus Olandijoje ir JAV-bėse, dirbęs fiziku ir profesoriumi Bostone; ir Kazimieras Pečkys, mokėsis Olandijoje, dirbęs su lietuvišiais Prancūzijoje, buvęs Montrealio Aušros Vartų parapijos klebonu, dabar dirbęs Čikagoje.

NAUJI LIETUVIŲ NAMAI

Detroito lietuvių iš čekų nusipirko naujas patalpas ir jas didelės šventės proga perėmė.

LANKĖSI ANGLIJOJE

Vysk. Antanas Deksnys, Europos lietuvių vyskupas, lankėsi Nottinghamo, posėdžiavo ir dalyvavo lietuvių šventėje.

KNYGYNAS

Valstybinėje Kanados bibliotekoje, sostinėje Ottawoje, įsteigtas lietuviškas skyrius su 1.000 knygų. Tai padaryta lietuvių pastangomis.

KOUMBOS KAPELIONAS

Medellino lietuvių kapelionas kun. Tamošiūnas lankėsi Europoje ir JAV, buvo šiltai sutiktas «Grandinės» Clevelande, kurią pakvietė šokti Kolumbijoje 1970 m. birželio mėn.

JAUNY TĖS DVASIA

Čikagos publiką žavėjo 75 «Grandies» šokėjai — tai, sa koma, geriausia tautinių šokių grupė Čikagoje, Savo paskutiniame pasirodyme parodė 15 šokių, lydimų akordeonisto A. Stelmoko. Mokytoja I. Smielauskienė sugebėjo įvairius šokius supinti į pyne, kad vienas šokis išsivystė iš kito. Spauda rašo: «Žiūrovo akių traukė vikrumas, dailus tautinių šokių ritmas, atliekamas mūsų meilę jaučiaučio atžalno, kuris Lietuvos nematęs»

Liepsnos ir Apmaudo Asočiai

JURGIS GLIAUDA

PREMIJUOTAS ROMANAS

(Tęsinys)

Baikauskas ėmė kažką vapėti apie Marso kolūki, kur reiktų ištransportuoti klero tarną kartu su Dareika, bet mitingo rimty jis pasilikto vienas; jo šaipios pastabos nuėjo tuščiomis.

Tačiau du frontai jau nejučiomis užgimė. Kumetyniečiai bijojo paskirti per daug žemės vienam vienetui, vienai trobai ar vienam butui.

— Kad vienam per daug jeigu darbadienių prisuko, tai negerai, — pasakė vienas iš kumetyno. — Didelis šuolis nuo tarybinės demokratijos. Kur bus lygybė? Aš savo darže galiu užauginti tik vieną agurką, o anas tuziną.

— Nebūk tinginys ir agurkų bus daugiau.

— Draugai, čia mes patys, dvasininkų čia nereikia, ne tie laikai..

— Bene norite brigadierių dvarininku paskirti?

— Visi lygūs, visiems po lygiai.

— Čia ne dvaras, žemė visų žmonių.

— Čia kolūkis — žmogui trūkis..

Ulytėlės žmonės buvo palaidesni. Duok žmogui žemės — ko gailėtis? Veizėk, kiek daug žemių vis liudinčių dirvokšniais. Tegu dirba žemę, varo dirses iš ražienų, rauna varputį iš lysviatarpių. Juk gauti žemę žmogus savo darbadienių prakaitu įsigalino.

Po ilgu, tuščiažodžių susirėmimų, kai visi

išseko ir nuvargo, skubomis sužymėjo sklypus numeriais, daugeliui atidavė buvusius, o paskui pabalsavo.

Atiteko Dareikoms naujas dar niekad nebūvęs daržu sklypas. Buvo tas sklypas kemsyne, įevyno papėdėje, kolūkinės gatvės užnugaryje. Ten, įevoms žydint, varlės kurkė viksvų malonėje. Vaikai rengė į ten savo žygius gaudyti pilksvus ir vikrius buožgalvius. Sakė, eina vaikai varliauti — gužučius nuskausti.

Dareika paprašė balso. Ir visiems sužjūrus į brigadininką, daugeliui stebintis, kaip gi taip nutiko, kad Dareiką į pelkę įkišo, susitvarkydamas pasakė:

— Dėkoju, draugai už varlynę. Kas gavote mūsų įdirbtą sklypą, mūsų nebarkite. Išdirbome jį pernai, kaip savo. Malonu mums, draugai, kad mums žemės nepagalėjote ir darbadienių įvertinote. Už tuos darbadienių, ačiū, mums gyvo inventoriaus pridėjote, varlių ir buožgalvių.

Kažkuris ūsočius suspigo:

— Brigadininke, aš tavo žemę gavau. Tau gražinu.

— Nevalia žmonių balsavimo keisti, — pasakė Dareika. — Tai į tarybinę konstituciją atremta.

Viena moterėlė vaptelėjo:

— O kaipgi dabar bus su vaikais? Kur gi jie buožgalvius rankiose?

— Ogi kolūkio šulinyje, — atsiliepė balsas, — ten dabar ir mes patys buožgalvius su kibiru semiamė.

◆ ◆ ◆

Rytą po dramatiškų sodybinių sklypų dali-

nimo aš išvydau Raikūno veide nepaprastybę: veidas švytėte švytėjo iš kiekvienos raukšlės spindėjo po suslėptą žvaigždutę. Jis atkišo rajono raštą. Rajonas nusprendęs įjungti mūsų kolūki į kandidatus gauti rajoninę pereinamąją raudoną vėliavą už nuopelnus ir kovą dėl bepriekaištinio sėjos plano išpildymo»..

Vakarop keli kolūkio šuleliai susimetė pirmininko bute atžvėmė tą pirmąjį kolūkio prasi-veržimą į darbo fronto garbės pozicijas. Čia kėlė taureles. Kėlėme taureles, sakėme kalbas.

— Veizėkite draugai, — dar kažkas pasakė.

Iš lango buvo gerai matyti padarginė. Ten buvo šviesa.

— Dirba, — su girto meilumu pasakė Raikūnas. — Dirba viršdienininkas. Kas čia sakė, klero tarnas? Tarybų tarnas, draugai, tarybų ramstis!

◆ ◆ ◆

Šio romano minties dėstytojas kolūkio knygaininkas buvo išvykęs atostogų. Kai po poros savaitių grįžo namo dviračiu, jis pamatė neįtikimą vaizdą kolūkyje. Jį taip aprašo: (Red.)

Staiga aš sustirau, sustabdžiau dviratį, atsi-rėmiau koja žemėn ir, savo akimis nepasitikėdamas, įsismailinau akimis į naujovę. Rusvos kalvos fone buvo naujas trobesys. Jis buvo aukštesnis už eilinę tvorą stovėjo atokiau išbėgęs ir blizgėjo naujų lentų sienomis. Trobesio forma buvo panaši į sandėli: pora pailgų ir siaurų langų suskaldė aukštokas sienas, kaip du stambūs plyšiai.

(Bus daugiau)

"NOSSA LITUANIA"

Rua Juatindiba, 20
Caixa Postal 4421
Sao, Paulo, E.S.P.
Tel.: 273-03-38

LIETUVIŠKOS MINTIES SAVAITRAŠTIS

Direktor responsável Dr. José Ferreira Carrato

Redator: JONAS KIDYKAS

Administr.: JONAS BRUŽIKAS

PRENUMERATOS KAINA METAMS: N Cr. \$ 20,00 visoje Amerikojė. GARBĖS PRENUMERATA N Cr. \$ 100,00 Paskiro Nr. Kaina Cr. \$ 40

SKELBIMAI: pirmame puslapyje N Cr. \$ 40,00 paskutiniajame N Cr. \$ 20,00. viduriniuose puslapiuose N Cr. 15,00 Ilgalaikiams skelbimams daroma nuolaida.

Straipsnius ir korespondencijas redakcija taisy pertvarko savo nužiūra. Nenaudoti raštai gražinami tik autoriui prašant. Pavarde pasirašyti straipsniai nebūtinai išreiškia redakcijos ir leidėjų nuomonę. Už skelbimų turinį redakcija neatsako.

Be šventuju ir stebūklų

Lietuviai S. Paulyje ir visur kitur dažnai kalbasi apie savo jaunimą — giria gabius ir gerus, linguoja galva, kalbėdami apie tuos, kurie neturi lietuviško jausmo ar kurie pradėjo eiti klystkeliais. Kalbama ir apie visą jaunimą bendrai, kuris augina ilgus plaukus, barzdas, neklauso tėvų.

Kad tik kas nors išspręstų šituos sunkumus! Kad tik kas nors apjungtų jaunimą! Kad tik kas nors juos išauklėtų! Teturime vieną lietuvių šventąjį, šv. Kazimierą, kuris mirė 25 metų būdamas prieš 400 metų, ir niekas iš mūsų nemoka daryti stebūklų, kurie greitai, aiškiai ir visuomnei išspręstų mūsų problemas

Kaip žmogus, pasivesdamas Dievo valiai, turi pagal protą, širdį ir galimybes spręsti savo gyvenimo kelius, taip ir suaugę lietuviai, pavadę savo jaunimą šv. Kazimiero globai, tebeturi uždavinį tą globą patys įvykdyti. Tikėti reiškia ne tik lūpomis tarti, bet būti atsakomais už kitus Dievo akyvaizdoje. Jaunimo reikalu tai reiškia: sudaryti sąlygas, kad jauni žmonės galėtų jaugti į sveiką, džiaugsmingą lietuvių šeimą, bendruomenę.

Gražiai suaugusiųjų ir jaunimo santykius apibūdina kun. Gediminas Kijauskas, S J. ši mėnesį išeisiančiame «Laiškų Lietuviams» numeryje:

«Jauno žmogaus amžiui, tur būt, būdingiausia yra tai, kad jis yra pašauktas jaunystėje ugdyti savo talentus, savo asmenybę, kurti savo gyvenimą. Pažindamas save, savo galimybes ir pajėgumą, renkasi savo idealus, planuoja ir vykdo savo užsibrėžtus tikslus.

«Bet šiandien jaunatvės amžius jaunuoliui nėra laukimo laikas, kada jis gali pabandyti save, kas jis yra ir kur jis eina. Tai nėra laikas, kai jis gali vaidinti įvairias roles ir žiūrėti, kuri jam geriau tinka. Jam ilgas mokymosi laikas pratesė jaunatvės amžių, atėmė pagrindinį to laiko tikslą: jis neturi progos išbandyti savo jėgų.

«Sociologai dabar kalba apie jaunuomenę kaip tam tikrą kultūrą, kuri turi savitą gyvenimo stilių su savomis vertybėmis, tikslais ir elgesio pavyzdžiais, dažnai skirtingais ir net priešingais suaugusiųjų bendruomenei. (Elgesio pavyzdžiai adieka tą vaidmenį, kurį mes priskirtume šventiesiems).

«Didžieji problema yra ne jaunuolio ar aplinkos konfliktas, o sąveika tarp jaunuolio dviprasmiškumo ir bendruomenės dviprasmiškumo. Jaunieji ir suaugusieji — vieni ir kiti pilni netikrumų ir prieštaravimų — susitinka greit besikeičiančioje bendruomenėje, kuri irgi pilna netikrumų ir prieštaravimų

«Moderniosios bendruomenės per mažai padeda jauniems pereiti iš vaikystės ir iš jaunystės. Dažnai jaunimas labai anksti pastatomas daryti sprendimus, kai sprendiniai klausimai jam dar nėra aiškūs, jis verčiamas priimti socialines normas, kurių jis nesupranta ir kurios nesiderina su tuo, ką jis mato apie save».

Panašiai apie jaunimo tikėjimą rašo kun. Jonas Šulcas, salezietis, kurį galime tikėtis pamatyti S. Paulyje: «Tėvai turėti kantrybės ir supratimo: nereikia jaunimui pataikauti, bet sąmoningai pratinti prie tikėjimo. Tikėjimą reikia išskelti iš grynai teoretinio katekizmo rėmų ir tiksliau nagrinėti, kaip jaunimą įvesti į praktišką krikščionišką gyvenimą.»

Taigi, įvesti jaunimą į lietuvišką ir žmogišką šeimą, bendruomenę, ir į tikinčiąją bendruomenę, Bažnyčią: tai suaugusiųjų uždavinys.

Žiūrėdami į šventųjų statulas ar paveikslus manom kad

Kovo 6 dieną, šeštadienį, prasideda lietuviškųjų mokyklėlių mokslo metai.

Vila Zelineje, Jaunimo Namuose, 9 val. ryto.

Mookoje, šv. Kazimiero parapijos patalpose, 9 val. ryto ir antra grupė 3 val. popiet.

Abejose mokyklose kviečiami dalyvauti vaikai ir jaunimas.

Neramūs Baskai

PETRAS PAKALNIS

Nuo priešistorinių laikų iki mūsų dienų Šiaurinėje Ispanijoje ir Pietinėje Prancūzijoje gyvena nežinomos kilmės žmonės, kurie save vadina baskais. Pagal britų enciklopediją jie yra labai sąžiningi, darbštūs ir ištikimi. Jie turi gerus balsus ir moka dailiai šokti. Viduramžiais jie buvo nepriklausomi ir turėjo savo valstybę — Navarą. Prisijungę prie gretimos Kastilijos karalystės 1202 m. jie išsugojo savo nepriklausomybę iki 1839 m.

Kai Ispanija tapo respublika, baskų nuomonės suskilo: vieni buvo už autonomiją respublikos rėmuose, kiti nenorėjo respublikos pripažinti. Kilus pilietiniam karui 1936 m., dauguma baskų kovojo už respubliką, nepaisant fakto, kad jos vyriausybė persekiojo Bažnyčią. Pilietinį karą laimėjo dešinieji, ir generolas Franco negalėjo užmiršti, kad baskai jam taip priešinosi.

Nors laikas gydė karo žaizdas, bet tarp diktatoriaus Franco ir laisvę mylinčių baskų niekuomet nebuvo nuoširdžių santykių. Franco manė, kad 2 milijonai baskų gali susiliesti su 28 milijonais ispanų, bet jie nesusiliejo. Baskai turi atskirą kalbą, atskirus papročius ir atskirą nors ir mažą, literatūrą. Jie turi net atskiras kolonijas Pietų ir Centralinėje Amerikoje ir nenori ištirpti. Matydami, ka p

mūsų dienose mažos Azijos ar Afrikos tautos gauna nepriklausomybę ir įsijungia į Jungtinių Tautų šeimą, baskai pradėjo kovoti už tai, kad ir jiems būtų suteikta nepriklausomybė arba bent plati autonomija. Bet Franco nenori apie tai nieko girdėti ir kiekvieną balsą nutildo policija.

Neįmanoma suskaičiuoti visų incidentų ir susirėmimų, įvykusių tarp patrijotų baskų ir Franco policijos. Bet paskutinis incidentas buvo stiprus, kad nuskambėjo per visą pasaulį.

Nei viena valstybė negali apsieiti be slaptosios policijos, neapsieina be jos nei Franco. Bet Meliton Manzananas, slaptosios policijos vadovas baskų provincijoje Guipuzcoa, buvo toks žiaurus, kad baskai nutarė jį likviduoti. Tą nedorą darbą atliko ETA organizacijos nariai, kurių, kaip spėjama, yra tik apie 200. Manzananas buvo nužudytas 1968 metais. Franco manė, kad dabar atėjo gera proga atsiskaičiuoti su baskais už praeitį ir dabartį. Päsidarbavę pusantrų metų, Ispanijos policininkai surado 16 kaltininkų, kurie vienokiu ar kitokiu būdu buvo prisidėję prie Manzananos nužudymo. Praėjusių metų pabaigoje buvo iškelta byla Burgos mieste, kuri sukretė visą Ispaniją. Valstybės gynėjo nuomone, 6 įtartiniai turėjo būti nušauti mirties bausme, o kitiems buvo numatyta 754 me

jie buvo labai geri ir tobuli, jiems nieko netrūko. Reikia tik prisiminti, kad šv. Povilas kartais buvo labai nekantrus, o šv. Petras užsispyręs ir nevisada sutiko su šv. Povilu. Kas juos padarė šventais pavyzdžiais yra, kad jie mažuose dalykuose buvo lygiai ištikimi, kaip ir didžiuosiuose:

Mums, iš ivijos Lietuviams, tenka būti ištikimiems mažuose dalykuose:

Ne tik Vasario 16 per prakalbas kalbėti, graudentis, bet kasdieniniame gyvenime savo vaikus ir jaunimą stiprinti: padėti su kalba, su nuotaikomis, su ryšiais tarp lietuvių vaikų. Stebūklų nėra vienas nepadarys, nebent didysis stebūklas būtų, kad S Paulo ar kitos vietovės lietuviai vieningai ir sutartinai rūpintųsi savo jauniau mažuose dalykuose.

Tie mažieji dalykai labai aiškūs. Kovo 6 d. prasideda mokykla abejose mūsų lietuviškosiose mokyklose — Mookoje ir Vila Zelineje. Kovo 7 d. yra pirmoji naujos tautinių šokių grupės repeticija jaunimui nuo 16 metų. Visą laiką veikia Žilvytis ir mūsų chorai.

Jaunimui vystyti reikia sąlygų, kurias sudaro suaugusieji. Reikia ir pavyzdžio. Neužtenka šv. Kazimiero kurio gyvenimą mažai pažįstame, bet reikia žmonių — tėvų, mokytojų, vadovų, kurie būtų jauniems pavyzdys, kad ir netobulas, paprastame jiems matomame gyvenime ir jiems suprantamuose dalykuose.

Be šventųjų ir be stebūklų mūsų išeivijos lietuvių jaunimui reikia mūsų paprasto ir gražaus pavyzdžio ir pastangų smulkiuose, mažuose dalykuose iškurių žmogaus gyvenimas ir susideda.

tai kalėjimo. Tačiau ne tik baskams, bet ir ispanams atrodė, kad ji būtų per didelė, ir jie pradėjo bruzdėti. Darbininkai pradėjo protestuoti ir demonstruoti, keli universitetai paskelbė streiką, Prancūzijos uostų darbininkai atsisakė iškrauti Ispanijos prekes. Nedraugiškų Ispanijai demonstracijų buvo Italijoje, Sveicarijoje, Vokietijoje ir Prancūzijoje. Popiežius ir Ispanijos vyskupai prašė Franco, kad bausmės sumažintų. 300 Ispanijos profesorių, architektų, advokatų, menininkų ir pan. susirinko Montserato vienuolyne ir pareikalavo, kad bausmės būtų sumažintos. Kai civiliuė gvardija paprašė abato, kad juos išvartų iš vienuolyno nes tai esanti provokacija, abatas jai taip atsakė: «Ir Burgos teismas yra provokacija». ETA nariai pagrobo Vokietijos konsulą Eugen Beihl ir pareiškė, kad jį nužudys, jei bausmės bus įvykdytos. Prieš Kalėdas Beihl buvo paleistas. Net Ispanijos generalinio štabo viršininkas prašė Franco, kad Burgos teismu kariuomenė nesuseptų rankų.

Spaudžiamas iš visų pusių gen. Franco susimąstė, sušaukė ministrų kabinetą ir valstybės tarybą ir nuarė bausmes sumažinti. Vienas JAV žurnalas rašo, kad 13 ministrų ba savo už bausmių sumažinimą, o 6 prieš.

Tačiau tas šaltai apskaičiuotas Franco didžiadvasiškumas tik atidėjo, bet neišrašo baskų problemos. Jie, kaip ir visos tautos, nori laisvės, bent autonomijos. Bet Franco yra sukalkėjęs ir nebejaucia šių laikų dvasios

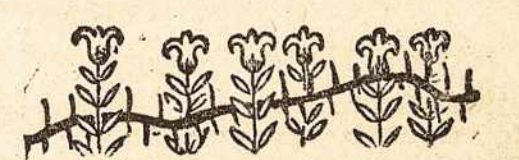
VISU BENDRAS RŪPESTIS

Kasdien skaitant apie lietuviškus įvykius, negalima susidaryti platesnio vaizdo, bet komplektai lietuvių spaudos, surinkti per dešimtis metų parodo ano meto lietuvių išeivijos veiklą, nuotaikas, užmojus, siekimus. Iškyla vardai tų veikėjų, kurie seniai yra pasitraukę iš gyvųjų tarpo. Matosi ir anų laikų vaisiai, pasiūkę ilgi šiai dienai.

Laikraščių ir žurnalų komplektai yra nepamainoma medžiaga, kuria vis daugiau naudojasi visuomenė, studentai ir profesoriai. Lietuviška spauda yra atlikusi savo laiko uždavinį, bet ji ir pilniau atleka savo uždavinį, išlaikydama tą medžiagą ateičiai.

Istorinės medžiagos išlaikymas yra visos lietuviškos spaudos išeivijoje rūpestis. Būtų labai gerai spaudą per fotografuoti į mikrofilmą, nes laikui bėgant popieris genda ir byra.

«Draugas»

V. Zelina

ATVYK TA KUN. ŠLEIKIS

Prel. P. Ragaziński žinomis po vasario 25 d. turi išta iš jos atskristi kun. Stasys Šleikis, salezietis. Kiek vėliau laukiama kun. Prano Gavėno, kuris atplauksias laivu.

MIŠIOS

Kovo 3 d., 20 val. Vila Zelinoje bus mišios už a. a. Oną Kuliešienę, svečio iš Šiaurės Amerikos žmona, slaugyta Onutės Joteikaitės ir mirusią praeito birželio 13 d. Vincas Kuliešius norėtų, kad tautiečiai, pažįstami ir nepažįstami atvyktų į Mišias, kurios bus laikomos trijų kunigų.

V. Kuliešiaus intencija bus Mišios per šv. Kazimiero atlydus Mokoje, kovo 7, 17 val.

BROLIJOS PIKNIKAS.

Svento Juozapo Vyrų Brolija rengia pirmą šių metų pikniką į Praia Grande.

Piknikas bus sekmadienį, 28 diena vasario.

Omnibusai išeis iš Vila Zelinos ir Casa Verde. Išvažiavimo valandos įrašytos bilietuose, Bilietus galima gauti pas Brolijos pirmininką Joną Bagdžį, Rua Ministro Salgado Filho, 317, tel. 273 1865, pas Juezą Baužį, rua Manaias, 363, pas Motiejų Tamašiūną, Rua Agostinho Latari, 346, tel. 274-07-84.

Casa Verde pas Matelionius ir brolius Stankūnus, Vila Zelinoje pas visus valdybos narius.

Bus lietuviška muzika ir šokiai. Pasinaudokite proga.

Vila Zelinos parapijos Lietuviškoje Mokykloje pamokos vaikams ir jaunimui prasidės kovo mėn. 6 d. 9 val. ryte. Lietuviškos mokyklos parodo mūsų šeimų tautinį susipratimą!

SUSIRINKIMAS.

Visi lietuviai tėvai, kurie nori, kad jų vaikai ar jaunuoliai lankytų Vila Zelinos parapijos Lietuvišką Mokyklą ir dalyvautų lietuviškame veikime yra kviečiami atvykti į TĒV SUSIRINKIMĄ, kuris šaukiamas šio mėnesio 28 d., sekmadienį, 5 val. po pietų Jaunimo namuose.

Bus svarstomi įvairūs aktualūs reikalai ir veikimo planas 1971 metams.

Prašome apie tai pranešti suinteresuotiems savo pažįstamiems.

mokt. M. Vinkšnaitienė ir «Zilvičio» tėvų komitetas

MOOCA

ŠV. KAZIMIERO ŠVENTĖ

Lietuvių, ypač lietuviškos kilmės jaunimo užsienyje ir Lietuvoje globėjo šv. Kazimiero šventė yra kovo 4. Sekmadienį, kovo 7, Parque da Mooca, rua Juatindiba, 20, bus šv. Kazimiero asmeninės lietuvių parapijos atlydai. Mišios 17 val. parapijos didžiojoje salėje ir po Mišių programa.

Šv. Kazimiero parapija apima, pagal kardinolo Agnelo Rossi nutarimą, visus São Paulo ir Santo André vyskupijų lietuvius ir jų vaikus. Sunku visiems kas sekmadienį pasiekti Moocą, bet parapijos metinėje šventėje visi galėtų atkelti, pasinaudoti Dievo

VICENTAS KUTKA,

Išlaikė trejus egzaminus į trijų aukštųjų mokyklų fakultetus:

Faculdade de Filosofia e Letras de Santo André,

Sociologia e Matematica, Universidade S. Paulo.

USP ciencias humanas, cadeira de Historia, Pontificia Universidade Catolica, cadeira de Psicologia

Tai Vinco ir tėvų Kutkų anūkas.

ALEKSANDRAS VALAVIČIUS, 16 metų, Henriko ir Janinos Valavičių sūnus, vasario 19 išskrido į JAV besišiems mėnesiams «Youth for Understanding» organizacijos globoje. Į viracopos išvydėjo šeima ir draugai. Kartu skrido apie 140 Brazilijos jaunimo, kurie mokysis JAV mokyklose šioje studentų mainų programoje. Aleksandras lankė lituanistinę mokyklą, talkininkavo stovykloje ir tikisi JAV-bėse dalyvauti lietuvių jaunimo stovyklose. Dalyvauja Brazilijos skautuose. Tad jam tenka atstovauti ne tik Brazilijai, bet ir lietuviams. Su savimi nusivežė skaidres ir kitą medžiagą supažindinti amerikiečius su Brazilijos gamta, miestais ir gyvenimu. Linkime jam sėkmės!

malonėmis ir pasimatyti su daugeliu lietuvių. Kviečiame visi, o visi gausiai dalyvauti.

Klebonas Jonas Bružikas, S. J.

LITUANISTINĖ MOKYKLA

Mokoje, Tėvų Jėzuitų patalpose prasidės kovo 6 dieną. Pamokos šiemet bus ir šeštadienio rytais ir po pietų, jei bus pakankamai mokinių, ir kaip bus jiems patogiau. Todėl tėvai malonėkituoju pranešti Tėvams Jėzuitams (tel. 273-0338) kada jūsų vaikams bus patogiau lankyti mokyklą, ryte, ar po pietų.

VIEŠI GYDYTOJA

Gruodžio mėn. Buenos Aires medicinos daktarės mokslą baigusioji Audra Deveikyte lankosi S. Paulyje, viešėdama pas Alfonsą ir Rosą Petraitičius. Atvyko su drauge ar gentiniete, kuri kartu mokėsi. Audra dirba su «Rambyn» ir bendrai lietuviškoje veikloje, buvo S. Paulyje 1968 metais stovykloje.

VILA ANASTACIO

Paskutinį vasario sekmadienį, 28 d., 8 val. Mišios bus atnašaujamos už a. a. Petronėlę Kubiliūniene, Stasio Kubiliūno motiną.

A. A. BOLIS STROLIS

Vasario 17 palaidotas a. a. Bolis Strolis, sulaukęs 54 metų ir ilgą laiką tarnavęs pas Joną Deveikį, Vila Mariana. Mirė po sunkios ligos Klinikose ir išlydėtas į Camilopolio kapines, į savo brolio nupirktą neardomą kapą. Laidotuvių apeigas atliko Jonas Bružikas, S. J. Šv. Mišios atnašautos vasario 22 Vila Zelinoje. Nuliūdę du likę broliai ir giminės.

UŽSIMOKĖJO UŽ ML.

Po 25 kr. už save ir už Uršulę Joteikienę užmokėjo Vincas Kuliešius, po 20 kr. Juozas Adaškevičius, Petras Pali vanas, J. Pavilavičienė, Silva Šermukšnis, Magdalena Jurgelevičienė, Jonas Makusevičius 25 kr., Viktorija Butkienė 30 kr., Aleksas Grabauskas už 2 metus 50 kr., Alfonsas Pupelis už 2 metus 100 kr., Jonas Dambrauskas 20 kr., Izidorius Saulytis 25 kr. (per klaidą anksčiau nepaskelbta.)

REIKALINGA TALKOS

Jačanoje gyvena 70 metų amžiaus našlė, turinti 46 metų dukrą, kuri fazendoje buvo karvės subadyta ir nuo to laiko nešneka kitą dukrą be darbo su vaiku. Už vyrą senutė gauna apie 90 kr., yra

ATSKIRO NUMERIO
KAINA 0,40

(pabaiga iš 1 pusl.)

«Gintaru» Čikagoje, taūt. šokių šventėje. Vaikams vadovavo gintarietė Rosa Pretkutė, o dabar vadovavimą perėmė «Ažuolyniečiai» Laura, Marcėlė ir Nestor.

Urugvajuje turime chorą «Aidą» ir oktėtą «Viesulą», porą kartų gražiai pasirodžiusį jame dainuoja ir Alfredas Stanevičius. Čia turime radijo valandėlę veikiančią apie 20 metų. Turime lietuvių bažnyčią ir lietuvių klubą Be to, mūsų broliai komunistai irgi turi įvairius savo veikimo židinius.

Mūsų jaunasis «Ažuolyno» vadas Alfredas Stanevičius, daug metų priklausęs «Gintarui», stengėsi įgytus patyrimus patobulinti, praplėsti. Be abejo, Jūs būsit pastebėję daug trūkumų, ateityje stengsimės išvengti. Jis suprojektavo ir įkalbėjo visiems įsigyti naujus gražesnius tautinių šokių drabužius, kuriuo dalinai išaudė specialistas Vyt. Dorelis Juostų daugumą išaudė Stasė Šivickienė, prie drabužių pasiuvimo daug prisidėjo p. Vicedino, ir patys šokėjai bei jų mamytės.

Dar kartą nuoširdžiai dėkojame visiems, kas tik kuo nors mums padėjo prie tos mūsų kelionės pasisekimo, o darbo davėme visiems daug. Esame didžiai dėkingi «Zilvyčiui» ir jų globėjai p. Magd. Vinkšnaitienei už surengtas mūsų išleistuves sausio 31 d. Tikimės, kad ta proga mūsų vadovo Alfredo tanevičiaus iškelta mintis surengti Pietų Amerikos Jaunimo kongresą — šventę, taps realybe. Prašome dovanoti ir pamiršti visa, kas buvo blogo iš mūsų pusės, jei kas ir buvo, tai tas įvyko ne iš mūsų blogos valios. Mes norime jūsų širdyje išsaugoti šviesų «Ažuolyno» prisiminimą. O tokį šviesų prisiminimą apie Jus mes parsivežėme ir į Urugvajų.

Visos grupės vardu
dėkingas
Kun Jonas Giedrys, S.J.

priversta elgetauti ar turguje prašinėti atliekamų daržovių.

Po truputi taupė pinigų virtuvei pastatyti, prieš 10 metų už 150 kruzeirų nusipirko plytų, pradėjo statyti ir taip liko nepastatyta, o plytos lauke bestovėdamos apgedo. Jei gu atsirastų pensininkų vyrų kurie susiorganizavę nuvažiuotų Jačanon ir pastatytų jai virtuvėlę, praneškite Tėvui Jonui Bružikui. Tai būtų gražus artimo meilės ženklas, ypač dabar gavėnioje.

DR. ANTONIO SIAULYS

C. R. M. 10.647

Cirurgião da Santa Casa de São Paulo
Medico da Cruzada Pro-Infancia
Especialista em Obstetricia pela Maternidade de S. Paulo
Clinica de Adultos e Crianças — Molestias de Senhoras
Partos — Operações

Horario: Das 12 as 14 e das 19 as 21 horas
Consultorio e Residência RUA DOS TRILHOS, 1576
Mooca, Fone 92-3991

Atende-se com hora marcada

DR. JONAS NICIPORCIUKAS

Cirurgião Dentista
p/ Universidade de São Paulo
RAIOS X

Consultorio: Rua Capí Pacheco Chaves, 1206,
Vila Prudente, Tel. 63-5352

ZELINOJE VISI GALI UŽSIMOKĖTI UŽ «M. LIETUVĄ»

p. Juozui Baužiui. Jis daug metų ištikimai patarnauja skaitytojams ir Administracijai, patarnaus ir dabar. Jo adresas yra Rua Manaias, 363. Visai arti prie bažnyčios aikštės. Pasinaudokite!

